1.4. ЮРИДИЧНА ПРАКТИКА

ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ (ПСИХОЛОГІЧНИХ) ЗНАНЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ[1]

(мова оригіналу — російська; назву подано в перекладі)

Лукашкова І. К.

Реферат. Реферат стосується статті Лукашкової І. «Використання спеціальних знань у кримінальному провадженні: проблемні питання», опублікованої в журналі «Незалежний аудитор» (2014, № 10 (33)). Авторка звертає увагу, що серед способів збирання доказів сторонами кримінального провадження, передбачених ст. 93 КПК України, є такі, що потребують участі спеціаліста й використання спеціальних знань: витребування й отримання висновків експертів, а також проведення процесуальних дій, як-от обшук, огляд, слідчий експеримент. Спираючись на сучасну юридичну доктрину, Лукашкова тлумачить спеціальні знання як незагальновідомі знання, що не мають масового поширення й якими володіє обмежене коло фахівців; поняття «спеціаліст» при цьому слугує загальним позначенням особи, яка має такі знання. Звідси висновок, що застосування спеціальних знань під час досудового розслідування ґрунтується передусім на залученні спеціаліста й експерта, а коло питань, які вирішує кожен із них, визначає їхній процесуальний статус. Для судових експертів-психологів, слідчих і адвокатів ці положення окреслюють процесуальні межі участі психолога в кримінальному провадженні залежно від того, залучено його як спеціаліста чи як експерта.

Ключові слова: спеціальні знання, кримінальне провадження, спеціаліст, експерт, процесуальний статус, збирання доказів, КПК України, досудове розслідування.

The Use of Special (Psychological) Knowledge in Criminal Proceedings: Problematic Issues

Lukashkova I. K.

Abstract. The review concerns the article by Lukashkova I. K., The use of special knowledge in criminal proceedings: problematic issues, published in the journal Nezalezhnyi audytor [Independent Auditor] (2014, No. 10 (33)). The author points out that among the ways in which parties to criminal proceedings collect evidence under Article 93 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, some require the participation of a specialist and the use of special knowledge, namely requesting and obtaining expert opinions and conducting procedural actions such as searches, inspections and investigative experiments. Drawing on current legal doctrine, she defines special knowledge as knowledge that is not common, not widely disseminated and held by a limited circle of professionals, with the term specialist serving as a general designation for a person possessing such knowledge. Consequently, the use of special knowledge in pre-trial investigation rests primarily on involving a specialist and an expert, and the range of questions each of them resolves is determined by their procedural status. For forensic psychologists, investigators and defence lawyers, these provisions outline the procedural limits of a psychologist's participation in criminal proceedings depending on whether he or she is engaged as a specialist or as an expert.

Keywords: special knowledge, criminal proceedings, specialist, forensic expert, procedural status, collection of evidence, Criminal Procedure Code of Ukraine, pre-trial investigation.

Першоджерело: *Лукашкова І. К. Використання спеціальних знань у кримінальному провадженні: проблемні питання. Незалежний аудитор. 2014. № 10 (33).*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 24.12.2014.*

References

1. Lukashkova I. K. Vykorystannia spetsialnykh (psykholohichnykh) znan u kryminalnomu provadzhenni: problemni pytannia [The Use of Special (Psychological) Knowledge in Criminal Proceedings: Problematic Issues] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2016. Vol. 1, No. 4 (4). URL: https://expertize-journal.org.ua/psihologicheskaya-ekspertiza/571-ispolzovanie-spetsialnykh-psikhologicheskikh-znanij-v-ugolovnom-proizvodstve-problemnye-voprosy (onovlena versiia vid 25.12.2014). [in Ukrainian].

2. Lukashkova I. K. Vykorystannia spetsialnykh znan u kryminalnomu provadzhenni: problemni pytannia. Nezalezhnyi audytor. 2014. № 10 (33). URL: http://nndes.org.ua/news/item/68.html (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].